

Protokoll fört vid enskild föredragning

Infrastrukturavdelningen
Allmänna byrån, I1

Beslutande
Minister
Camilla Gunell

Föredragande
Byråchef
Gustav Blomberg

Justerat
Omedelbart

Nr 10

Klimatkommissionen 2024-2025
ÅLR 2024/1080

Beslut

Landskapsregeringen beslöt tillsätta en politisk klimatkommission under perioden 1.1.2024 till 31.12.2027.

Kommissionen består av representanter (en ordinarie och en ersättare) lagtingets partier.

Klimatkommissionens uppdrag är att dels avge utlåtanden över klimatpolitiska förslag och åtgärder som presenteras av landskapsregeringen och dels ta egna initiativ till klimatpolitiska förslag på åtgärder som leder Åland framåt mot målet om en kraftigt minskad klimatpåverkan.

Klimatkommissionen ska i sitt arbete särskilt ta i beaktande Flexens och landskapsregeringens senaste växthusgasutsläppsrapport samt utvecklings- och hållbarhetsagendans delmål till 2030 och målet om klimatneutralitet 2035 och genomförandet av färdplanen för klimatmålet (mål 6).

Kommissionen har även mandat att fungera som ett rådgivande organ till landskapsregeringen i klimatfrågor och delta i att forma Ålands långsiktiga klimatpolitiska linjedragningar.

I övrigt kan kommissionen själv specificera sin uppdragsbeskrivning.

Klimatkommissionens arbete leds av minister Camilla Gunell. Kommissionens vice ordförande är Anders Ekström.

Övriga medlemmar:

Hållbart initiativ

- Pia Widén, ordinarie medlem, och Robert Laaksonen, ersättare

Socialdemokraterna

- Kicki Blomqvist, ordinarie medlem, Henrik Flöjt, ersättare

Liberalerna

- Anders Ekström, ordinarie medlem, Julia Birney, ersättare

Obunden samling

- Johan Lindström, ordinarie medlem, Stellan Egeland, ersättare

Centern

- Robert Mansén, ordinarie, Jeanette Gunnars, ersättare

Moderat samling

- Tony Salminen, ordinarie, Emma Karring, ersättare.

Byråchef Gustav Blomberg och tekniska samhällsstrategen Stefan Fransman fungerar som kommissionens sekretariat. Byråchef Jacob Nordlund har närvarorätt på kommissionens möten och får ta del av allt material.

Som sakkunniga i arbetet deltar Anna Häger och David Karlsson.

För kommissionens sammanträden betalas arvode i enlighet med Ålands landskapsregerings beslut om kommittéarvodet från den 30.9.2013 i ärende ÅLR 2013/8208. Kostnaderna påförs budgetmoment 72030 (Samhällsteknikutveckling, verksamhet).

Motivering

Via det omfattande nätverket Bärkraft och med utgångspunkt i utvecklings- och hållbarhetsagendan har målet om en kraftigt minskad klimatpåverkan varit ett av de sju strategiska utvecklingsmålen 2030. Målet om kraftigt minskad klimatpåverkan (mål 6) har inom nätverket fastslagits på följande sätt:

Åland ska vara klimatneutralt senast år 2035 (utsläppen av växthusgaser minskar och upptaget i kolsänkor ökar så att utsläppen senast år 2035 är högst lika stora som upptaget. Upptaget fortsätter därefter att öka medan utsläppen fortsätter att minska). Syftet är att leva upp till Parisavtalet och ta ansvar för kommande generationer. Samtidigt skapas nya tillväxtmöjligheter och stärkt konkurrenskraft. För att målet ska nås bör Åland uppfylla nedanstående delmål senast år 2030.

Ålands klimatmål består av tre pelare: (1) de territoriella utsläppen (inklusive skärgårdstrafikens utsläpp), vilka omfattas av delmålen 6.1-4 nedan, (2) de konsumtionsbaserade utsläppen, vilka omfattas av delmål 7.9 nedan samt (3) sjöfartens utsläpp, vilka hanteras inom ramen för EU:s utsläppshandel.

Delmålen är:

Delmål 6.1; 80 % lägre totala växthusgasutsläpp (exklusive övrig sjöfart, all sjöfart förutom skärgårdsfärjorna) jämfört med 2005

Delmål 6.2; 50 % lägre växthusgasutsläpp från vägtrafiken jämfört med 2005

Delmål 6.3; 100 % av elanvändningen kommer från fossilfria energikällor

Delmål 6.4; Ingen fossil uppvärmning av byggnader

Delmål 7.9; De konsumtionsbaserade luftutsläppen av koldioxidekvivalenter har minskat till 4 ton per person och år senast 2030 och 2 ton per person och år senast 2040. Både i samband med meddelande till lagtinget angående Utvecklings- och hållbarhetsagendan för Åland (meddelande nr 4/2021-2022) och i anslutning till Ålandsbudget för 2023 har det klimatpolitiska målet kommunicerats från regering till lagtinget.

Det fortsatta klimatpolitiska arbetet ska konkretiseras vad gäller målen om minskning av de totala koldioxidutsläppen och en kraftig ökning av lokalproducerad fossilfri el.

Underlag för klimatkommissionen är den uppdaterade rapport om de åländska växthusgasutsläppen som landskapsregeringen tillsammans med Flexens släppte i december 2023.

För att uppnå största möjliga samsyn om vägen framåt behövs en politiskt sammansatt klimatkommission där de politiska grupperna gemensamt kan koordinera insatserna och erhålla likvärdig kunskap.

Bakgrund

Landskapsregeringen bildade 3.52023 (ärendenummer ÅLR 2023/362) en klimatkommission. Enligt regeringsprogram för regeringen Sjögren samt Ålands budget 2024 ska klimatkommissionen fortsätta sitt uppdrag.
